

het geprojecteerde kanaal op het *oude Maasje*, voor zooveel dat buitendijks zoude komen, niet door gronden van de meeste waarde zoude strekken, hetgeen toch waarlijk, hoe hoog men dit nu ook neme, bij de gemelde meerdere uitgave zelfs niet te vergelijken is.

Ik vermeen hier ook te moeten bestrijden het denkbeeld, door de rekwestranten aangegeven, als of de gronden, in de bedoelde strekking, veel minder goed zouden wezen dan die, waardoor het kanaal, van af het retranchement naar het *Maasje*, geprojecteerd is; want voor een derde dier lengte zijn de landen van de allerminste waarde.

Buiten den zeedijk zijn dezelve zeer goed, maar ook dit is het geval met een groot deel der gronden in voorschreven polders gelegen, welke daarenboven op vele punten sterk bewoond zijn.

De rekwestranten vergissen zich ook zeer, wanneer zij van meening zijn, dat de *Donge*, ter plaatse door hen voor den inval van het kanaal op het *zuidergat* aangegeven, *eene halve el* lager zou afebber, dan het *oude Maasje* bij *Waspik*; want volgens waarnemingen, gedurende eenige zomermaanden bij *Waspik* gedaan, daalt aldaar de ebbe doorgaans tot 0,54 onder **AP.**; terwijl de waarnemingen, te *Geertruidenberg* op den zelfden tijd gedaan, hebben doen zien, dat aldaar de ebbe toen afdaalde doorgaans tot 0,70 onder **AP.** Wanneer men daarbij bedenkt, dat het punt van inval in het *zuidergat*, ter plaatse bedoeld, ruim 1000 ellen hoogerop gelegen is, dan *Geertruidenberg*, en dat mitsdien de laagwaterstand aldaar eenige duimen hooger moet liggen, dan zal het wel geen verder be-
toog behoeven, dat het water op de *Donge*, ter aangegevene plaatse, in stede van *vijf* palmen, nauwelijks $1\frac{1}{2}$ palmen lager zal afdalen, dan op het *Maasje* bij *Waspik*.

De ondergeteekende vermeent, dat het aangevoerde Uwe Excellentie voldoende zal voorkomen, om zich te overtuigen, dat de voorgestelde wijzigingen in de rigting van het kanaal geenszins aannemelijk zijn, en, eigenlijk gezegd, niet in aanmerking kunnen komen, daar het blijkbaar is, dat daarbij en in de kosten en in de uitwatering zoude verloren worden; terwijl het, aan zulke werken onvermijdelijk verbonden, ongerief voor de grondeigenaren, door wier landerijen dezelve moeten strekken, ook zeer aanmerkelijk zoude worden vergroot.

Omtrent de bezwaren, bij het laatste gedeelte van het rekwest aangevoerd en betreffende het verplaatsen van het kanaal bezuiden den *Meerdijk*, moet ik Uwe Excellentie opmerken, dat de strekking van dat gedeelte, geheel en al in het belang der defensie, aldus is bepaald geworden, weshalve ook daaromtrent wel geene verandering zal kunnen worden gemaakt; terwijl, in de aldaar verder bijgebragte bezwaren, betrekkelijk het leggen van meerdere grondduikers voor afwatering en bruggen voor de wegen, onder *Sprang*, enz., mijns inziens, zal kunnen worden voorzien, indien, bij het opmaken van een gedetailleerd ontwerp, daarvoor werkelijk behoefte zal blijken te bestaan.

Eindelijk neme ik de vrijheid, Uwe Excellentie in bedanking te geven, daar het plan, waarin de adressanten veranderingen verlangen, is uitgegaan van de Commissie, benoemd bij 's Konings besluit van den 8 Mei 1840, of het niet doelmatig zoude wezen, het advies van die commissie over deze aangelegenheid intewinnen.

De Ingenieur, tijdelijk belast met de dienst
van Hoofd-Ingenieur in *Noord-Brabant*,

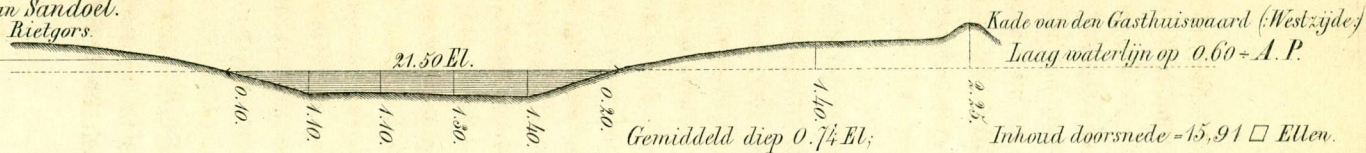
(get.)

A. de GEUS.

Dwarsprofiel van het Zuidergat der rivier de Donge, boven Geertruidenberg, alwaar de inval van het kanaal van Grave door de adressanten is voorgesteld.

NB. Even boven de uitwatering van Sandoel.
Rietgors.

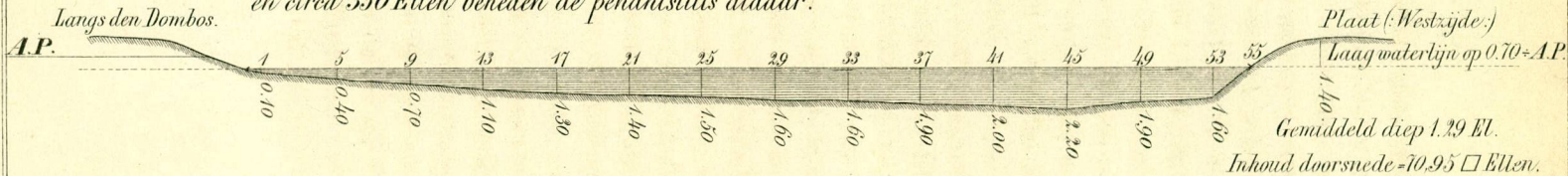
A.P.

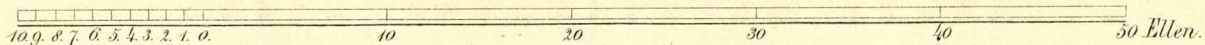
Dwarsprofiel van de rivier de Donge, op omtrent 200 Ellen beneden de haven van Geertruidenberg en circa 350 Ellen beneden de penantstuis aldaar.

Langs den Dombos.

A.P.

Schaal van 1 tot 400.

BIJLAGE II.

WATERSTAAT.

1^e DISTRIKT.

Kopij.

PROVINCIE

NOORD-BRABANT.

No. 21.

's HERTOGENBOSCH, den 5 Januarij 1842.

Voldoening aan
by appointment
den 19en Oct.
1841, A. No. 3,
Afdeling Policie.

ONDERWERP:

Bezwaren tegen
het kanaal van *Grave*
naar *Geertruidenberg*.

Onder geleide van nevens aangehaald appointement, heeft Uwe Excellentie goed gevonden in mijne handen te stellen, ten fine van berigt en consideratien, *simul et semel*, met het appointement van 11 oktober 1841 bevorens, een adres van gecommiteerden uit de besturen der polders, uitwaterende in het *oude Maasje*, gelegen onder *Waspik*, *Capelle*, *Vrijhoeve-Capelle*, *Sprang* en *Besoijen*, waarbij aan Zijne Majesteit den Koning zijn voorgedragen, zoodanige bezwaren, als die besturen vermeenen te bestaan tegen de daarstelling van het geprojecteerde kanaal van uitwatering van *Grave* naar *Geertruidenberg*.

Het bedoelde adres hiernevens aan Uwe Excellentie terugzendende, heb ik de eer optemerken, dat, vermits door mij, op de bezwaren in het eerste en tweede gedeelte van het rekwest voorkomende, betrekkelijk eene vermeende nadeelige verhooging van den waterspiegel in het *oude Maasje*, en het ongunstige der plaats gehad hebbende verbredening van den *Baardwijkschen Overlaat*, bij missive van den 30sten

Aan

Zijne Excellentie den Heer
Staatsraad Gouverneur van
Noord-Brabant.

December 1841, N°. 2633, (houdende rapport op een adres, waarbij soortgelijke bezwaren tegen de daarstelling van het bewuste kanaal zijn uitgebragt,) berigt is geworden, ik de vrijheid durf te nemen, daartoe, ten aanzien van genoemde punten, korthedshalve te refereren.

Met opzigt dus tot het 3^e punt, waarbij de adressanten hunne bezwaren te kennen geven over het nadeel, dat hunne landen door het kwelwater zullen te lijden hebben, ben ik van gedachte, dat de voorzieningen tegen dat nadeel, bij het verslag van den 17^{en} December 1840, bladzijde 11, voorgedragen, wel degelijk zullen baten, daar de subcommissie, die dat verslag opstelde, van oordeel was, dat, door het doelmatig aanbrengen van daartoe geschikt zand, de doorkwelling van water, zal worden verhinderd. Zoo waren onder anderen de dijken langs het *Steenbergsche kanaal*, aangelegd en opgewerkt met gewone aardspacie, vroeger sterk doorkwellende, doch nadat dezelve voor weinige jaren ontgraven en van binnen met eenen doorgaanden rug van zoogenaamd platzand opgevuld werden, zijn zij na dien tijd waterdigt gebleven.

Ofschoon het door de Adressanten aangevoerde, dat zij van onder den leidijk, langs den *Baardwijkschen overlaat*, kwelwater verkrijgen, waar kan zijn, zoo is mij nogtans dit nimmer in het oog gevallen, en van wege de gemeenten *Baardwijk* en *Waalwijk* zijn hieromtrent geene bezwaren geopperd, van wie toch, als de naast aan den leidijk palende, zulks het eerst zoude zijn te wachten geweest. Indien evenwel deze dijk in de daad aan dat gebrek laboreert, dan is dat misschien daaraan toe te schrijven, dat de grondslag, waarop dezelve in 1766 is aangelegd, niet behoorlijk is voorbereid geworden.

Intusschen zie ik, het terrein en de gelegenheid in aanmerking genomen, geen ander middel, om de doorkwelling van het water uit het kanaal op de aanpalende grondeigendommen te voorkomen, dan die in het bovenaangehaald verslag zijn vermeld; en men zou, omdat de zekerheid, van tegen de kwel volkomen gewaarborgd te zullen zijn, *à priori* niet kan gegeven worden, ook nog in het ontwerp voor het bedoelde kanaal zoodanige bepaling kunnen bijvoegen, als tot eene latere voorziening zou blijken noodig en dienstig te wezen.

De bezwaren, sub 4, ten rekweste aangevoerd, en betreffende de nadeelen, die de grondeigenaren, door de afsnijding en verbrokkeling hunner landen en boerderijen, zullen treffen, beschouw ik eene aangelegenheid te zijn, die bij de schatting, ter vergoeding van de eventueel in te nemen gronden, zal worden uitgemaakt.

Overigens vermeen ik, omtrent de bijzondere bezwaren, mede onder gemelde rubriek door het gemeente- en polderbestuur van *Capelle* aangevoerd, namelijk, dat door hen ook eene brug over het eventuele kanaal verlangd wordt, ter plaatse waar dezelve den weg van *Capelle* naar het gehucht *Willem van Gendsvaart* doorsnijden zal, te moeten opmerken, dat de subcommissie, bij het opmaken van het meergemeld verslag, deze brug als onnoodig heeft beschouwd, omdat er op den weg de *nieuwe vaart*, waarover verreweg de meeste passage is, en die slechts ruim 400 ellen oostwaarts van *Willem van Gendsweg*, gelegen is, eene brug bepaald is. Om dezelfde redenen, aangezien de omweg van hoogstens tien minuten gaans niet kan opwegen tegen de kosten eener brug over het kanaal, ben ik van oordeel, dat op deze reclame geen

acht kan geslagen worden, te minder daar de *Willem van Gendsweg* weinig gebruikt wordt.

Eindelijk heb ik de eer, mij, omtrent de bezwaren, aan het slot van het adres door het gemeente- en polderbestuur van *Sprang* aangehaald, (betrekkelijk de vereeniging die hun water met dat van *Besoijen*, volgens het geprojecteerde kanaal-plan, zoude ondergaan, ten einde de afwatering door een en denzelfden duiker te kunnen doen plaats hebben,) korthedshalve te refereren tot hetgeen daaromtrent, aan het slot mijner missive van den 30sten December 1841, N°. 2633, is voorgesteld.

Intusschen mag ik Uwe Excellentie nog in overweging geven, om ook het bij deze behandelde adres aan het oordeel van de commissie, benoemd bij zijner Majesteits Besluit van den 8 Mei 1840, te onderwerpen.

De Ingenieur, tijdelijk belast met de dienst
van Hoofd-Ingenieur in *Noord-Brabant*,
(get). **A. de GEUS.**

BIJLAGE III.

WATERSTAAT.

N°. 345.

Kopij.

ONDERWERP:

's HERTOGENBOSCH, den 8 Februarij 1845.

Bezwaren tegen de
daarstelling van het
geprojecteerde kanaal van uitwatering van *Grave* naar *Waspik*.

Het behaagde UEd. Gr. Achtb., bij missive van den 14 Januarij jl., aan mij, ten fine van berigt en consideratien, te zenden, een adres van 316 Grondeigenaren van, op de *oude Maas* uitwaterende, polders, waarbij zij aan Z. M. den Koning hunne bezwaren voordragen tegen de daarstelling van het geprojecteerde kanaal van uitwatering en inundatie van *Grave* naar *Geertruidenberg*, omdat dit kanaal in hunne uitwatering, de genoemde *oude Maas*, zoude uitlozen, en waarbij zij al verder verzoeken, in hunne regten op die rivier te worden gehandhaafd, en ten aanzien van het bedoelde kanaal geene beslissing te nemen, dan na bevorens de ingelanden van de op de *oude Maas* uitwaterende polders, of hunne besturen, in de gelegenheid te hebben gesteld, om de bedenkingen, welke tegen de door hen aangevoerde gronden en bezwaren mogten worden, of reeds, zijn ingediend, te kennen en zoo doende te kunnen wederleggen.

Onder terugzending van het bedoelde adres, heb ik de eer UEd. Gr. Acht. daaromtrent het volgende voor te dragen.

Aan
de Edel Groot Achtb. Heeren
Gedeputeerde Staten van
Noord-Brabant.

In de eerste plaats vermelden de adressanten, dat zij op de bezwaren, die tegen het bedoelde kanaal door hunne besturen in der tijd aan Z. M. zijn kenbaar gemaakt, tot hiertoe niets hebben vernomen. Daarmede wordt gedoeld op de reclames, vervat:

1°. In een adres van gecommiteerden uit de besturen der polders, uitwaterende op het *oude Maasje*; en

2°. In een dergelijk stuk van de gecommiteerden uit de besturen der polders, mede uitwaterende op gemelde rivier, gelegen onder *Groot- en Klein Waspik, Capelle, Vrijhoeve-Capelle, Zuidewijn-Capelle, Nederveen-Capelle, Sprang* en *Besoijen*.

Op die twee adressen, die door UEd. Gr. Achtb., bij missives van den 11 en 19 October 1841, aan mij, ten fine van bericht en consideratien, gezonden zijn, heb ik de eer gehad, bij schrijven van den 30 December 1841, N°. 2633, en van den 5 Januarij 1842, N°. 21 rapport aan UEd. Gr. Achtb. uit te brengen; en, aangezien in het tegenwoordig adres geene nieuwe bezwaren zijn aangeduid, maar daarbij wordt beroep gedaan, op de, in voorschreven stukken ontwikkelde, bedenkingen, verzoek ik UEd. Gr. Achb. te willen veroorloven, dat ik mij referere tot de voormelde, door mij gegeven, berichten, waarvan ik de eer heb afschriften hiernevens te voegen.

Bij den inhoud dier stukken, waarmede ik de bedoelde bezwaren genoegzaam wederlegd acht, moet ik evenwel nog voegen eene opmerking, ten aanzien van het laatste gedeelte van het tegenwoordig adres, houdende:

„ Dat onze voorouders, door het daarstellen van zoovele „ watermolens, sluizen, heulen, watergangen, enz., tot „ ontlasting en drooghouding onzer landen, enorme som-

„ men hebben opgeofferd , welker onderhoud ons nog jaar-
 „ lijks zooveel kost. Zoude dus wel in eenen redelijken
 „ zin kunnen gedacht worden , om zooveel nadeel , ja wel-
 „ ligt het geheele bederf , aan deze onze landen toetebren-
 „ gen , tot redding of uitlozing van een land , hetwelk ,
 „ zoo wij vermeenen , nog niet heeft beproefd , om door
 „ molens , machines , als anderzins , geholpen te worden ,
 „ zonder een ander te benadeelen.”

Het is waar , dat in het *bovenland van Heusden* ,
 een watermolen gesticht is , alsmede zes dergelijke in het
beneden land van Heusden , een onder *oud Dussen* ,
 mitsgaders een in de *Langstraat* onder *Raamsdonk*.
 Deze *negen* watermolens zijn ongetwijfeld door de vroe-
 gere grondeigenaren opgerigt ; doch omtrent den tijd ,
 wanneer de daarstelling plaats had , is weinig met zeker-
 heid te zeggen. Volgens de kaart van den landmeter
 BASTINGIUS , van het jaar 1658 , bestond toen reeds de
 eerstgenoemde watermolen in het *bovenland van Heus-*
den , de laatstgenoemde onder *Raamsdonk* bestond in
 1678 terwijl die onder *Oud Dussen* het jaartal 1743
 draagt.

Sedert de oprigting van deze hulpmiddelen is dus
 meer dan eene eeuw verloop , zoodat de kosten , daaraan
 besteed , nu niet meer tot bezwaar zullen strekken , en al-
 leen het onderhoud van de *molens , heulen en water-*
gangen in aanmerking kan komen , hetgeen geacht moet
 worden , tot de gewone lasten van , uitwatering behoevende ,
 landen te behooren.

Intusschen dienen de bedoelde *negen* watermolens , om
 het overtollig water van ruim 4126 bunders , op het
oude Maasje , overtebrengen of uittemalen. Bovendien

strekt diezelfde rivier tot ontlasting van het overtollig water, dat, zonder molens of andere kunstmiddelen, door natuurlijke afloop plaats heeft:

1°. Van een groot gedeelte van het *boven en benedenland van Heusden*, berekend op omtrent 3277 bunders;

2°. Van het *binnenland van de Langstraat*, eene oppervlakte beslaande van ruim 3379 bunders; en

3°. Van de *Langstraatsche buitenvelden*, tusschen de wederzijdsche kapitale dijken, van den *Baardwijk-schen overlaat* af tot aan den *Keizersdijk*, beloopende te zamen omtrent 4857 bunders.

Op het meergemelde *Maasje* loopt dus af het overtollige water van nagenoeg 11513 bunderen lands, zonder door kunstmiddelen geholpen te worden, terwijl het water van 4126 bunderen, door windmolens, op die rivier gebracht wordt. Zoo strekt het *oude Maasje* tot uitlozing van ongeveer 15639 bunderen gronds, waar van omtrent één derde gedeelte zijn water reeds aan het bovineinde van die rivier ontlast, een punt, waar den 30^{en} Januarij jl., de vloed tot 1,50 ellen + **AP.** steeg, terwijl de ebbe daarna afliep tot 0,28 ellen + **AP.** Daar op dien zelfden dag de ebbe of het laag water op de zelfde rivier, aan de haven van *Waspik*, tot 0,58 el beneden **AP.** is bevonden gedaald te zijn, zoo blijkt daaruit, dat de waterspiegel van het *oude Maasje* destijds, aan deszelfs begin bij de *Doeverensche, sluis* 0,86 ellen hooger was, dan aan de haven te *Waspik*, hetgeen, over eene lengte van omtrent 12200 ellen, een zeer aanzienlijk verval is. Aangezien er geen bijzondere toevoer van water op het bovineinde van het *oude Maasje* plaats vond, zoo getuigt dit voorzeker van den belemmerden toestand dier rivier.

Wanneer men nagaat, dat de breedte dezer rivier, van de *Doeverensche Sluis* tot de haven van *Waalwijk*, ter lengte van omtrent 3300 ellen, slechts 11 tot 15 ellen breed is, en dat, van daar tot het geamoveerde *Hagoortsche sas*, eene lengte van circa 4600 ellen, hare breedte, 18, 20, 25 tot 30 ellen bedraagt, terwijl diezelfde rivier, op 250 ellen beneden de *Capelsche haven*, 46 ellen breed is, en boven de haven van *Waspik* (dat is omtrent 4300 ellen nederwaarts van het *Hagoortsche sas*, en mitsdien op het punt, waar de inval van het kanaal van *Grave* zoude plaats hebben,) de aanzienlijke breedte van 64 ellen bezit, dan is daarin geene voldoende verhouding. Vooral bovenwaarts is de breedte van het *oude Maasje* te gering, omdat, zoo als hier voor reeds gezegd is, een derde gedeelte van het overtollige water, dat door hetzelfde moet afgeleid worden, reeds aan het bovineinde invalt.

Indien deze rivier, van vroegeren tijd af, op eene meerdere en voldoende breedte en diepte was onderhouden, dan zoude de ontlasting van het overtollige water, die nu bij de minste ongunstige omstandigheid veeltijds gebrekkig plaats heeft, steeds geregelder en met grooter spoed geschieden.

Ik heb mij veroorloofd, het gezegde aantevoeren, om eenigzins te doen zien, dat van de groote opofferingen, die de rekwestranten tot instandhouding van hunne uitwateringsmiddelen zouden hebben aangewend, en nog jaarlijks aanwenden, immers met betrekking tot het *oude Maasje* (het cardinale voorwerp,) geene blijken bestaan, maar dat integendeel die rivier is verwaarloosd.

Voor zooverre mij heugt, heeft, alleen in 1818, eene verbetering van het bovenste gedeelte plaats gehad, die,

hoezeer merkbaar, evenwel, met betrekking tot de behoefte, niet anders dan gering en onvoldoende konde beschouwd worden, vooral, omdat op het onderhoud vervolgens niet gelet is.

In het zoo even aangehaalde ligt dan ook opgesloten, dat, aangezien de uitwatering op het bovendeel van het *oude Maasje* dikwijls gebrekkig is, eene vernieuwing en evenredige verdieping van hetzelfde, als hoogst belangrijk is aantemerken; want daardoor zoude de overmatige opklimming, die, vooral op het bovendeel van het *oude Maasje*, in den waterspiegel, thans doorgaans plaats heeft, en op den 30 Januarij jl. 0,86 ellen bedroeg, al dadelijk verminderen en de afwatering bijzonder vergemakkelijkt worden.

Uit een en ander vermeen ik, het navolgende te mogen afleiden:

1°. Dat eene betrekkelijk geringe verhooging, op het benedengedeelte van het *oude Maasje*, inzonderheid onder *Waspik*, ter plaatse waar het kanaal van *Grave* naar *Geertruidenberg* in die rivier zoude vallen, en waar dezelve 64 ellen breedte op laag water heeft, niet merkbaar aan de uitwatering van de landen, die op het bovendeel van het *Maasje* ontlasting hebben, zal kunnen hinderen:

2°. Dat uit de alzo bedoelde geringe verhooging van den waterspiegel van het *oude Maasje*, gelijk die, bij mijn bericht van den 30 December 1841, N°. 2633, op 1 palm, hoogstens 15 duimen, is berekend, voor de uitwateringen op het bovendeel van die rivier, zelfs in den tegenwoordige stand, geene merkbare nadeelen te verwachten zijn.

3°. Dat de landen, die op het beneden gedeelte van het *oude Maasje* hunne uitwatering hebben, uithoofde

van derzelver hoogere ligging, met betrekking namelijk tot den doorgaanden stand van die rivier, in de ontlasting van overtollig water, zeer zelden gehinderd zijn.

Daar evenwel het gezegde, ten opzichte van de meest ongunstige waterlossingen, aan minder goede uitkomsten zoude kunnen blootstaan, heeft men aan het slot van het verslag *over het geprojecteerde kanaal van Grave naar Geertruidenberg*, van den 17 December 1840, voorgesteld, dat in het ontwerp moest worden begrepen:

„ Dat, ingeval blijken mogt, dat het eventueel kanaal
 „ op gemeld *Maasje* zoodanigen invloed mogt hebben,
 „ dat de uitwateringen op hetzelfde daardoor blijkbaar be-
 „ nadeeld werden, er alsdan, voor rekening van de be-
 „ langhebbenden in het kanaal, zoodanige verruiming van
 „ die rivier zal plaats hebben, als ter voorkoming van de
 „ bedoelde nadeelen noodig zal bevonden worden.”

In die bepaling zouden, mijns inziens, de adressanten kunnen en moeten berusten; en verlangen zij eene *werkelijke verbetering* voor de ontlasting van overtollig water op het meergemelde *oude Maasje*, dan behoort zulks uitsluitend op het bovendeel dier rivier te huis, alwaar werkelijk behoefte daaraan bestaat, zoodat, na dit te hebben tot stand gebragt, voorzeker geene enkele zwaarigheid tegen het kanaal meer zoude overblijven.

Ten slotte heb ik de eer, UEGA. ten aanzien van het *onderhoud* der rivier, het *oude Maasje*, waarover de adressanten in het algemeen gewagen, optemerkten, dat, voor zoo veel mij bekend is, hunne bemoeijingen zich nimmer verder, dan van de *Doeverensche sluis* tot aan het gesloopte *Hagoortsche sas*, en mitsdien over de lengte van omtrent 7900 ellen, uitgestrekt hebben en dat

aan het gedeelte dier rivier, van dáár nederwaarts tot aan de haven van *Waspik*, over eene lengte van 4300 ellen, en vooral dáár beneden, bij mijn weten, nimmer eenige werkzaamheden, tot behoud of verbetering, hebben plaats gehad, zoodat het *oude Maasje*, beneden het *Hagoortsche sas*, maar inzonderheid beneden *Waspik*, steeds aan zich zelf is overgelaten, en dat overblijfsel des ouden loops van de *Boven- of Brabantsche Maas*, ongetwijfeld als *openbare rivier* moet beschouwd worden en geenszins de eigendom van de rekwestranten zijn kan.

De Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat
in *Noord-Brabant*.

(get.) **A. de GEUS.**

NB.

EENE VERZAMELING DER *BIJLAGEN*, N°. IV TOT EN MET N°. XIII, HOUDENDE KAARTEN, PROFILTEEKENINGEN EN STATEN, IS DOOR DE *COMMISSIE VAN BELANGHEBENDEN* GEZONDEN AAN IEDER DER HEEREN VOORZITERS VAN DE *EERSTE* EN *TWEDE* KAMER DER STATEN-GENERAAL, MET BELEEFD VERZOEK, OM DIE STUKKEN OP GRIFFIEN DIER KAMERS RESPECTIEVELIJK, TER INZAGE DER LEDEN, TE WILLEN DOEN OVERBRENGEN.

EENE DERDE VERZAMELING IS VOOR HEN, DIE IN DEZE AANGELEGENHEID BELANG STELLEN, TER INZAGE VOORHANDEN TE 'S *HERTOGENBOSCH*, TEN KANTORE VAN DEN SECRETARIS DER VOORMELDE COMMISSIE.
